

en reduktion i forbruget målt i mængder på 5-10 pct. i forhold til niveauet før lovens ikrafttræden. Med afgiften er det ønsket at fremme udviklingen af alternative bekæmpelsesmetoder og dyrkningsmetoder, hvorved mængdereduktionen kan blive større end de nævnte 5-10 pct. Det er endnu for tidligt endeligt at vurdere, hvorvidt afgiften af bekæmpelsesmidler med sikkerhed har medført en reduktion i forbruget af den forventede størrelsesorden.

Målsætningen fra pesticidhandlingsplanen er en reduktion i anvendelsen på 50 pct. inden 1. januar 1997 målt i behandlingshyppighed og antal kg anvendt aktiv stof for alle typer af bekæmpelsesmidler i forhold til forbruget i perioden 1981-85. Evalueringen af pesticidhandlingsplanen tyder imidlertid på, at målsætningen om en 50 pct. reduktion af forbruget, især hvad angår behandlingshyppigheden, ikke er nået i 1997. Det er derfor nødvendigt allerede nu at foretage yderligere skridt i retning af at nedbringe forbruget af bekæmpelsesmidler.

3. Indretningen af afgiften

3.1. Gældende lovgivning

Den tidligere afgift på bekæmpelsesmidler blev som nævnt afløst af lov om afgift af bekæmpelsesmidler. Der er med lovens ikrafttræden ikke længere nogen begrænsning af afgiftsgrundlaget i form af pakningsstørrelsen. Afgiften pålægges alle bekæmpelsesmidler omfattet af den nuværende definition af bekæmpelsesmidler i lov om kemiske stoffer og produkter. Afgiften indebærer i forhold til de tidligere afgifter en forhøjelse af afgiftssatserne og en udvidelse af afgiftsgrundlaget. For træbeskyttelsesmidler, slimbekæmpende midler, algemidler og rottemidler samt mikrobiologiske midler skete der dog ikke nogen forhøjelse af afgiftssatserne.

Med loven indførtes en afgift baseret på detailværdien af bekæmpelsesmidlerne på de områder, hvor afgiftsbelastningen forhøjes, mens afgiften stadig er baseret på engrosværdien for de midler, hvor afgiften er uændret. Oprævningen af afgiften sker af praktiske årsager og af hensyn til kontrol og administration i fremstillings- og importleddet.

For de forhøjede afgifters vedkommende har man valgt at basere sig på detailværdien fremfor engrosværdien, da højere afgiftssatser giver en fare for forvridninger af handlen f.eks. som følge af omkostningsforskelle mellem forskellige grossister, hvis man baserede afgiften på engrosværdien.

En afgift af detailværdien kræver imidlertid, at de-

tailværdien bindes gennem faste detailpriser i et prismærkesystem eller lignende. Varen må ikke sælges til en pris, der er højere end prismærkeprisen.

Det er valgt at differentiere afgiftssatserne, hvilket har flere årsager. For det første er der væsentlige omkostningsforskelle pr. behandling med de forskellige midler, hvorved en afgiftsdifferentiering vil tilnærme virkningen af en afgift pr. behandling. Hermed vil afgiften skabe incitamentet til at nå begge pesticidhandlingsplanens delmål: reduktion i mængde og reduktion i antal behandlinger. For det andet er der forskel på i hvor høj grad de forskellige typer af bekæmpelsesmidler spredes i naturen og hvor skadelige de er for miljøet.

Træbeskyttelsesmidler og slimmidler er industrikemikalier, der først og fremmest benyttes uden for jordbruget, og som ikke spredes i naturen som andre bekæmpelsesmidler. Derfor blev den eksisterende afgiftssats videreført. Den eksisterende afgiftssats blev ligeledes videreført for alge- og rottemidler, som også er af en anden karakter end andre bekæmpelsesmidler.

Mikrobiologiske midler beholdt også den lave afgift af engrosværdien, da midlerne anses for at være mindre miljøbelastende end kemiske bekæmpelsesmidler.

Insektmidler er ved gældende lov pålagt en ureduceret afgift på 27 pct. af detailprisen med afgift (ca. 37 pct. af detailprisen uden afgift), da midlerne er billige i forhold til andre bekæmpelsesmidler. Midler mod utøj på husdyr er ofte insektmidler og pålægges således den ureducerede afgift for at undgå omgåelse af reglerne. Kombinerede insekt- og svampemidler pålægges afgiften for den højest afgiftsbelagte anvendelse. Endelig pålægges jorddesinfektionsmidler den høje afgift.

Vækstreguleringsmidler er relativt billige, men benyttes i stort omfang i afgrænsede dele af jordbrugserhvervet, som således ville blive relativt hårdt belastet ved den ureducerede afgift. Derfor pålægges midlerne ved gældende lov kun en afgift på 13 pct. af detailprisen med afgift (ca. 15 pct. af detailprisen uden afgift). Svampemidler er relativt dyre og belægges derfor også med en afgift på 13 pct. Afskrækningsmidler er hovedsageligt myggeolier og midler, der smøres på planter for at undgå bid fra gnavere og hjortevildt. Ukrudtsmidler er også relativt dyre og den lavere afgift vil således give mere ensartede omkostninger pr. behandling i forhold til insektmidler mv.

Afgiftssatserne fremgår af nedenstående tabel 1, hvor også de foreslåede satser er vist.